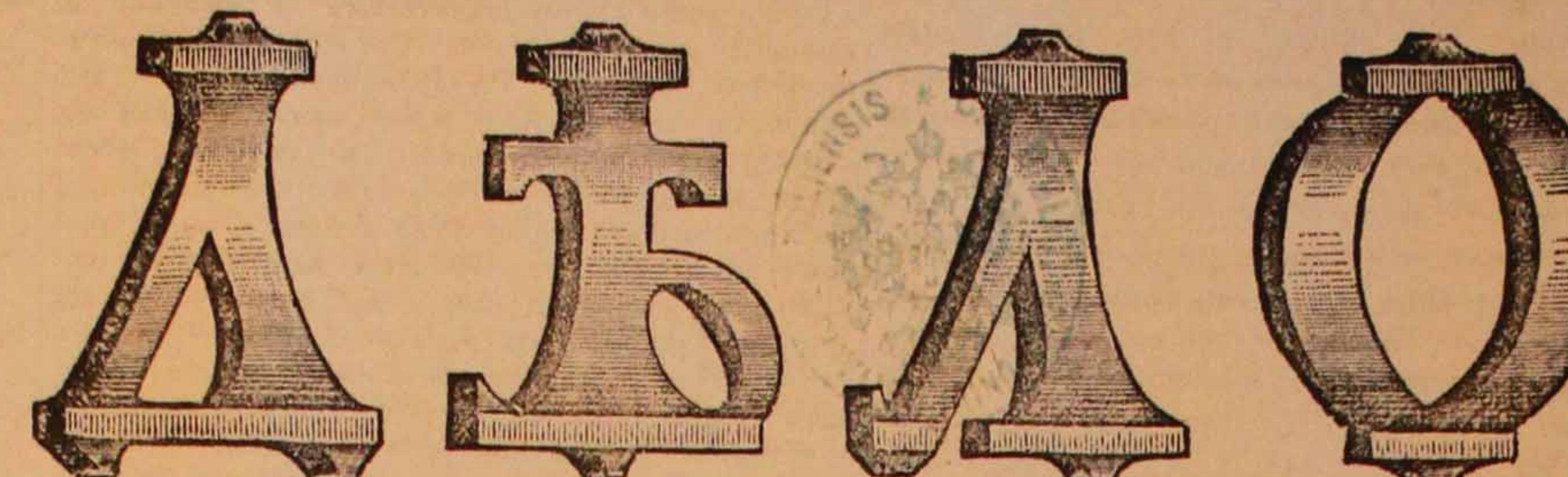

Выходитъ во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы
кажды рукихъ снятъ) о 4-5 год пополѣ. Литер. додатокъ
Бібліотека на ім'ямъ. Повѣстей" виходить по 2 печат. ар-
тичъ кожного 16-го и поєднаного для кожного мѣсяца.
Редакція, адміністрація и експедиція підъ Ч. 44 улица
Галицка.
Всі листы, посилки и рекламиції належать перевозати
підъ адресомъ: редакція и адміністрація "Дѣло" Ч. 44 ул.
Галицка.
Рукописи не звертаються толькъ на попорядокъ за автора
жемъ.
Площадине число стоїть 12 кр. а. в.
Оголошенія приймаються по цінѣ 6 кр. а. в. бѣль олово
строки печатанія.
Рекламиції неопечатаній вольни бѣль порта.
Предплату належать перевозати франко (найлучше
почтовими поштамтами) до: Адміністрації часописа "Дѣло"
в Галиції, Ч. 44.

В. Читателівъ въ Россії просямо ма-
ти на уважъ, що въ вимовѣ *л=jі, б, д=i, ү* (въ
серединѣ и на концѣ слівъ) — *ы*, *и* (на початку
слівъ и по самогласныхъ) — *і, Ӧ* (на початку
слівъ) — *ві*.

**Слѣдуючій числа вищлються лише
тимъ П. Т. предплатникамъ, котримъ
предплата не скончилася.**

Часы змѣняются

змѣняются и князь церковній... Колись нашій
владыки, замешкуючи палату митрополичу у св.
Юра, въ справахъ народныхъ рускихъ если
не вели передъ, то бодай іши рука въ руку
съ загаломъ Русиновъ, почувалися до обовязку
ставати въ суда въ оборонѣ рускої церкви и
русого народа и неразъ паражувалися на
найприкѣпшій напасті, ворогуванія и гоненія
зъ сторони противниковъ. Колись нашій вла-
дики зъ палаты у св. Юра добре понимали
появу своего становища — князівъ рускої
церкви, тѣсно сполучено съ народностею, и
но такій все — поминувши гдякі збоченія —
старалися поддержати свою повагу и довѣріе
у русого духовенства и цѣлого русого на-
рода. Такъ бувало давнійше, такъ було до
ведавна.

А нинѣ? Чи нинѣ вже владыка може
безъ того обйтися? Чи нинѣ отношенія ру-
скої церкви и русого народа вже на такихъ
безпечныхъ спочивають основахъ, що владыка
може безъ великої школи для церковныхъ и
народныхъ интересовъ вести на свою руку
політику въ многомъ и то сущимъ не схожу
съ політикою и стремленіями загалу Русиновъ,
како рускої інтелигенції такъ и русого се-
льства, въ загалѣ рускої суспільності? Чи
нинѣ мы такъ обезпечени въ своихъ правахъ
народнихъ, що владыка для якихъ тамъ ему
вѣдомыхъ цѣлій може въ политичнихъ дѣлахъ
самъ одинъ ити рука въ руку съ противни-
ками рускої народності?

Нѣ! Сьогоднія більше може, якъ коли не-
будь, Русини галицкій потребують сполученія
и сконсолидованія всіхъ своїхъ елементівъ,
почавши бѣль найважнійшого до найменшого,
дії громадної, однодушної оборони загроже-
нихъ своїхъ правъ. И діятою мы мусимо
рѣшучу засуджувати кожий проявъ самоволь-
ного виломування зъ підъ нашою народною
програмою, почуваної и гошеної цѣлымъ ру-
сскимъ народомъ, мусимо тымъ більше рѣшучу
засуджувати тамъ, где виломується зъ підъ неї
чинникъ перворядного значенія и перворядної
поваги.

Мы дуже добре понимали и понимаємо
її нефортуний обставини, середъ якихъ прій-
шлось нашому теперійному владыцѣ, Преосв.
Сильвестрови Сембраторовичеви, обнати урядъ
адміністратора архієпархії львівської, — але,
мусимо щиро сказати, мы нѣколи не думали,
що тѣ обставини змогли ажъ такій мати на-
значокъ на особу епископа-адміністратора, що-
бы бѣль сьогоднія въ дѣлахъ народнихъ мавъ
ти рука въ руку съ Поляками. А, жаль сказа-
ти, оно нинѣ такъ виглядає.

Дотеперійна дѣяльність епископа Силь-
вестра, яко адміністратора, всѣмъ вѣдома. Не-
одинъ його крокъ, хоче не практикований до-
сі пори рускими владыками, щара и побла-
живши натура руска оправдувалася всіми можли-
вими обглоччючими обстоятельствами, противъ
їїного знову бѣль разу заложила протестъ
и досі його піддержує, — се друге отнісится
именно до такихъ справъ, котрій посереди
чѣ безпосередно мають значеніе не чисто цер-
ковно-адміністраційне, але загально-політичне.
Русини мають передъ очима добро народа и
церкви и все поводуються почутемъ обовязку,
стали за неінтарушимостею всіхъ правъ и
зобуткѣ рускої народності.

Коли неодинъ дотеперійний крокъ на-
шого епископа-адміністратора прикро доткнувъ

Русиновъ, — то певно найбільше прикро-
троне ихъ виступованье его въ соймѣ. Дотепе-
перь хоче було вже новодѣ выпадкѣ, въ
котрихъ при голосуваніи подносили руки
лиши самихъ рускихъ пословъ, — то рука
еп. Сильвестра Сембраторовича нѣколи не під-
неслася. За внесеньємъ пос. Романчука въ
справѣ верифікації выбору дра Верницкого
голосували вавѣть гдякі польскій послы, —
а еп. Сильвестръ нѣ. Ale се ще малозна-
чуще прогрѣшненіе супротивъ найновійшого
поступленія еп. Сильвестра при голосуванію
надъ верифікацію выбору пос. Лозинського
въ Турцѣ. Послы дръ Антоновичъ и о. Сѣ-
чинський съ патискомъ підносили фактъ, що
при тѣмъ выборѣ агитаторы польскій перебрали
жда въ рускій фелонъ и той угнавъ по мѣ-
стѣ та вигукувавъ „Господи помилуй“, під-
лаючи тымъ чиномъ погордѣ руске духовен-
ство, рускій обрядъ и въ загалѣ религію.
Внесеніе було поставлене не на уневажненіе
выбору п. Лозинського, а лиши на розслѣдже-
ніе правды, тымъ більше, що и руска кон-
систорія Переїмска зъ своєї стороны заря-
дила розслѣди въ той справѣ. Здавалось бы,
що при голосуванію надъ такимъ внесеніемъ,
котре змѣряє до охорони руского духовен-
ства, обряду и религії передъ жидовскою без-
памятною провокацією, повинна чей була під-
нести и рука руского епископа! Такъ нѣ!
Еп. Сильвестръ ставъ и въ сїй навѣть спра-
вѣ по сторонѣ польской більшості, котрої
одинъ членъ посунувся до такої безсовѣстної
перфідії, що не завагався сказати, що се Ру-
сили мусили убрati жida въ фелонъ, щобы
тимъ поікодити Лозинському. И при такихъ
то обставинахъ нашъ еп. Сильвестръ не го-
лосувавъ съ Русинами...

Печаль нашу мусимо переболѣти. Ждимъ,
що буде дальше. Дай Боже, щобы голосуванье
еп. Сильвестра въ справѣ погордѣ руского
духовенства и руского обряду черезъ жидовъ
— буде послѣднимъ проявомъ величезного
розлому мѣжъ рускими репрезентантами зъ во-
ль цѣлого галицко-руского народа, а рускимъ
епископомъ... Горячо бажаємо сего для добра
руского народа и рускої церкви.

До вѣдомости дотичніхъ ц. к. властей.

Дуже вже сумними треба назвати отно-
шенія въ той державѣ и въ тоймъ краю, где
самій урядъ, покликани стояти на сторожії за-
коновъ, — закони зневажають и переступа-
ють. Не менше сумними мусимо назвати от-
ношенія въ тоймъ краю, где урядъ політичній
въ колька днівъ по одержанію циркуляра най-
вищого свого звершка поступає на пере-
корѣ провідній его мысли. Где такій рѣчі
дѣються, тамъ вже розвельможується анархія...

На думки тѣ навели настъ пайновійшій
гдякі факти, о якихъ мусимо донесенія передъ
собою. Фактами тими покривдженій іменно Руси-
ни — и хоче рускій письма неразъ вже
подавали подобній факти до прилюдної вѣдо-
мости, а нѣколи не чути було про якіхъ небудь
зарадженіе висшихъ ц. к. властей, щобы они

котра нѣчимъ не горша бѣль всякої другої
въ державѣ, бо попосить рѣвній тягарѣ и пла-
тить рѣвну подать крові и майна. Въ інтере-
ресѣ самого правительства лежить, щоби нѣ
одна народість не терпѣла кривди, не була
дражнена зневагою еи правъ черезъ самій у-
рядъ, не була уражувана въ найсвятійшихъ
своїхъ чувствахъ національнихъ и релігій-
нихъ. Сего дамагатися мы маємо право сьогоднія
більше, якъ коли небудь, бо опираємося на
засадѣ теперійшого правительства гр. Таффе,
котра голосить „рѣвній права для всіхъ па-
родностей“. Зъ підъ благодатнихъ впливовъ
тої въ теорії справедливої засади мы нѣкакъ
не хочемо бути винятій и домагаємося для
себе лиши такої мѣри, якою мѣриться дру-
гими народностямъ. Зъ фактѣвъ, якій понизне
наводимо, — а якій, на жаль, лучаються у насъ
надто часто, — видко, що до Русиновъ за-
сада гр. Таффе не прикладається, що Русини
становлять маленький винятокъ. Ось факти.

I.

Ц. к. староство въ Цѣшановѣ давній-
шими роками — за урядованія ц. к. старости
п. Сейферта и вже за єго наступника п. Цѣш-
ки (?) узнавало языць рускій краєвимъ и у-
рядовимъ языкомъ и нѣколи не видало ру-
скимъ священикамъ розпорядженія, щоби они
свої урядові реферати не могли предкладати
ему въ языцѣ рускому, а толькъ въ языцѣ
польскомъ. Ажъ доперва въ другій половинѣ
сего року ц. к. староство цѣшановске почало
категорично дамагатися бѣль рускихъ священи-
ківъ, щоби єїї урядові дописи виготовляли
толькъ въ языцѣ польскомъ. Такъ примѣ-
ромъ ц. к. староство цѣшановске дало нагану
душпастиріеви въ Липовця за те, що бѣль сво-
му парохіянинови видаєть „Вытягъ родинный
задля рекламації бѣль войска“ въ языцѣ
польскомъ. Ажъ доперва въ другій половинѣ
сего року ц. к. староство цѣшановске почало
категорично дамагатися бѣль рускихъ священи-
ківъ, щоби єїї урядові дописи виготовляли
толькъ въ языцѣ польскомъ. Такъ примѣ-
ромъ ц. к. староство цѣшановске дало нагану
душпастиріеви въ Липовця за те, що бѣль сво-

му парохіянинови видаєть „Вытягъ родинный
задля рекламації бѣль войска“ въ языцѣ
польскомъ. Ажъ доперва въ другій половинѣ
сего року ц. к. староство цѣшановске почало
категорично дамагатися бѣль рускихъ священи-
ківъ, щоби єїї урядові дописи виготовляли
толькъ въ языцѣ польскомъ. Такъ примѣ-
ромъ ц. к. староство цѣшановске дало нагану
душпастиріеви въ Липовця за те, що бѣль сво-

II.

Сколько то разовъ Русини въ своїхъ ча-
сописяхъ и на публичныхъ зборахъ предклада-
ли свои жалоби на ц. к. уряды, що они на
русій свята видають Русинамъ термины и
тимъ чиномъ отрывають ихъ бѣль повиненя сво-
ихъ релігійнихъ обовязківъ. На другомъ на-
підѣмъ Вѣчу показувавъ о. Романъ Литвино-
вичъ въ Серафінець завдання одного ц. к. ста-
роста закаює писати по руски — и то въ спра-
вахъ, маючихъ звѧзь съ службою військовою,
съ тяжкимъ податкомъ крові!...

Предплатна на „Дѣло“ для Астроїмъ:
на підъ року . . . 12 гр. на підъ року . . . 12 руб.
на пів року . . . 6 гр. на пів року . . . 6 руб.
на четверть року . . . 3 гр. на четверть року . . . 3 руб.
за дол. „Бібліотеки“:
на підъ року . . . 16 гр. на підъ року . . . 1 руб.
на пів року . . . 8 гр. на пів року . . . 8 руб.
на четверть року . . . 4 гр. на четверть року . . . 4 руб.
за саму додатокъ
на підъ року . . . 15 гр.
на пів року 7-50 гр.
на четверть року 8-75 гр.
за дол. „Бібліотеки“:
на підъ року . . . 19 гр. на підъ року . . . 6 гр.

швидшого ц. к. суду повѣтового мы доси нѣ-
чого нечували.

Теперь нотуємо подобній фактъ. Ц. к.
судъ повѣтовый въ Щирці доручивъ завдава-
нія священикови и дакови въ села Поляни,
щоби дні 20 л. с. м., въ празникъ Рождества
Пресв. Богородицѣ, явилися въ судъ. Село
Поляна вѣдалене три милѣ бѣль Щирця; отже
щоби въ пору дестятися до суду, треба було
священиковии дакови виїхати дуже раненько
въ села, а тымъ самимъ зовсімъ опустити
церковну бїправу и прихожанъ хиба поро-
сылати на богослуженіе по сусѣдніхъ паро-
хіяхъ!... Можна вирозумѣти, въ яку колицю
ставлять ц. к. суды священикъ, възначаючи
имъ термины на днѣ святочній; въ одної ето-
рони годѣ не повинуватися свѣтской власти
або наразитися на яку небудь страту, могучу
выйти зъ неявленися на термінѣ, а зъ другої
стороны не годится єму занедбувати найсвя-
тійшихъ обовязківъ свого звання и полишувати
своїхъ прихожанъ на ласку або неласку —
буває и такъ — арендаря... Чи таке поступо-
ванье гдякіхъ ц. к. судовъ дастися чимъ не-
будь оправдати? Мы кажемо рѣшучо — нѣ,
и взыываемо дотичній власти виїш, щоби по-
добного поступанія ц. к. судовъ не допускали,
а щоби строго бачили на те, щоби рускій свя-
та були въ ц. к. судахъ рѣвно шанованій, якъ
польський.

Въ той же самъ празникъ Рождества Пресв.
Богородицѣ дні 20 л. с. м. вѣдалася въ ц. к.
окружнімъ судѣ карнѣмъ въ Золочевѣ карна
розвправа передъ судіями присяглими. При той
розвправѣ ставали свѣдки Русини, засѣдаючи
одинъ Русинъ, яко членъ трибуналу и коль-
кохъ Русиновъ було мѣжъ судіями присяглими.

Дальшій розкопи руїнъ Галича.

Дописъ зъ Галича.

Въ пятницю и суботу мин. тыжд., с. в. въ
дні 21 и 22 вересня с. р., дръ Ізандоръ Ша-
раневичъ и о. Левъ Лаврецкій продовжали
свої розслѣд. для винайдення памятниківъ
старо-княжого города Галича.

Передовѣмъ розслѣдувано сусѣдній фун-
даментъ церкви

иѣйшій кусникъ бѣлого каменя, на одномъ ли- языцѣ краевомъ, рускомъ; — все тое не помо-
ци даже гладенько выполированого, который гло иѣчого, оба панове стояли рѣшучо при
очевидно походить въ посадки або въ стѣны своею отказъ. Особливо показавъ гр. Голевъ-
стоявшаго тутъ будынку. Межи величевными рѣвяками, въ которыхъ зложенный фундаментъ, скій въ той дискусіи найкрайнѣйшу ненависть
стрѣтили мы также великій камънь туфовый. до рускости, онъ заявилъ навѣть: „Język gie-
Не вынимано его, чтобы не ушкодити регуляр- skі піє jest kgajoшум, тylko polski“, а
ности фундамента. Въ слѣдующомъ тыждни коли я на се здивувався, добавъ: „Ja byłem
— буде предпринята długie lata posłem sejmoшум, i wiem o tem bag-
коли спріяти буде погода — буде розкопка яко dobrze!!“ Посля того не оставало иѣчого
вънутра могилы. Будь що будь, якъ отйти безъ дѣла. Въ колька днѣвъ по-
бѣльше предложивъ я, (щобъ не узнать вы-
бѣлоненый фундаментъ есть однимъ доказомъ знѣйше предложивъ я, (щобъ не узнать вы-
бѣльше, что старо-княжій городъ Галичъ бувъ ключного панования польскости въ kraю) иѣ-
положеный на узбереjяхъ Ломницѣ и Луквы. мецкій квитъ и одержавъ на него жадану

Рѣвночасно, якъ дръ Ие. Шараневичъ занимався розкопами въ дубровѣ, о. Левъ Лаврецкій провадивъ розкопы церквища, положенного при доровѣ ведучой въ Галича до Калуша, такъ званого „Благовѣщенскаго“. И щожъ показалось? Фундаментъ въ рѣни глубоко въ земли, ру́мовискомъ на два метры васыпанный, однакожъ значно мѣсцями ушкодженый, — длятого ще не було можна добитися регулярной его линіи. Знайдено до теперъ: а) мѣсце

стоявшого престола съ дуже краснымъ камен-
нымъ оцемброваньемъ въ формѣ повздовжнаго
квадрата; б) маленький крестикъ въ порфиру,
высѣченый зъ квадрата, съ ушкомъ на завѣ-
шуванье (ушко однакъ на половину ушкодже-
не); в) дуже много кавальчиковъ въ внутрен-
нихъ стѣнъ, намальованыхъ *al fresco*, точно
тыми самыми барвами: червоною и жовтою,
въ всѣхъ сихъ нюансахъ, что и при руинѣ
церкви св. Спаса.

Зъ епархіи Переяской.

Управляюча комісія інститута вдбъ и сирѣтъ по священикахъ епархіи Переїмъской рѣшенъемъ зъ дня 24 липня 1883 (ч. 407) за- вѣзала всѣхъ довжниковъ-священиковъ здо-

возвала всѣхъ довжниковъ-священиковъ зложити залеглости до вдовично-сиротинского фонда епархіального по конецъ 1882 р. Зъквоты величезнои, яка залигав у священиковъ, видно въ одной стороны велике убожество нашого духовенства, а въ другой стороны и нерадѣніе о добро вдовъ и сиротъ по священикахъ. Консисторія наша повинна при стяганії тыхъ залегостей бути взгляданою. Уряды деканальниий найлучше знауть, въ якои причины многій священики въ деканатѣ не платять даточныхъ даткобъ, — отже консисторія повинна удатися до урядовъ деканальныхъ мнѣніе, а доперва на подставѣ тыхъ мнѣній предпринятии отповѣдай средствъ до стяганія

редномъ заѣданю уконституовалася комисія кон- друге, щобы управильнити отношенія въроно-
куренційна; предѣдателемъ еи выбрано п. въдній жидовскаго населенія.
Гоппена, заступникъ кс. Бухвальда, з секрета-

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорська Монархія

Австро-Угорська Монархія. (Від сюжету до пісні.)

(Въ соймъ краиньскому), который посла 21го и. э.
ячной перервы дня 17 л. с. м. зачавъ на ново-
вой засѣданія, прійшла передовсѣмъ на порядокъ
дневный справа верификаціи выборовъ. Марша-
лъдательства при дебатахъ надъ справою спрѣ-
жения выборовъ, что такожъ и его особы хоты-
ае, хотѣвъ еи отложить до слѣдующои сесіи, але
Словенцъ наставали дуже на то, чтобы взять ко-
нечно на порядокъ дневный спровозданье вериф-
икаціи, а мотивуали свое жаданье симъ, що тадъ
права обходить не только маршалка або его за-
ступника, але кождого посла. Всѣ выборы въ
сельской куріи съ выняткомъ округа Червембль-
Метлинъ, якъ и всѣ выборы зъ мѣстъ и палатъ
торговельно-промышленыхъ мають бути заразъ ве-
рификовани. Що до выборовъ зъ большой посьло-
сти рѣшила була давнійша бѣльшостъ выдѣлу
краевого, взяти ихъ такожъ заразъ підъ обрады,
теперь однакожъ запала на внесеніе адвоката дра
Папеша ухвала, щобы въ цѣли основнѣйшого раз-
слѣдженія выборовъ зъ большой посьлости выбрать
особну комисію зъ 5 членовъ. На засѣданю от-
бутомъ 18 вересня рѣшила згадана комисія, ко-
трои референтомъ выбрано дра Папеша, уненаж-
нити выборы Дешмана и Шрая, а на ихъ мѣсце
покликати до сойму маршалка кр. Турна и дра
Савиншега. Симъ послѣднимъ фактомъ дуже скон-
сторновани нѣмецкій либералы, а нѣмецка Праса
грозить, що на случай принятia сего внесенія ко-
мисіи въ соймъ всѣ Нѣмцѣ выступлятъ громадно
зъ сойму краиньскаго.

V. засѣданье соймове зъ дня 22 вересня.

Протоколъ подавчій мѣститъ мѣжъ іншими
слѣдуючій петиції: Учителъ IV гімн. въ Львовѣ,
гімн. св. Анны въ Краковѣ и гімн. въ Боянѣ
о польщеніе становища учителѣвъ въ середныхъ
школахъ; выдѣлъ повѣт. Подгаецкій о автентичну
інтерпретацію кінцевого уступа § 12 уст. доро-
говои; громада и властитель Сапова о выключе-
ніе зъ староства подгаецкого и прилученія до
стар. бучацкого; ректоратъ школы політехн. въ
Львовѣ о признанье кождочасному ректорови ви-
рильного голосу въ соймѣ; о. А. Василевскій о
запомогу на реставрацію церкви св. Петра и Па-
вла въ Львовѣ; Гр. Врецьона, редакторъ рускои
„Часописи школьнай“ о субвенцію. — Маршалокъ
повѣдомляе о уконституованія комисії петицій-
нои и дорожовои; предсѣдателемъ петиційной вы-
браный гр. Голесевскій, а секретарями Лукасевичъ
и Бережницкій; предсѣдателемъ дорожовои —
Менциньскій. — Въ дальнѣмъ порядку отослано
правительственне предложеніе съ прелиминаремъ
фондовъ индемнizaційныхъ на р. 1884 до ком. буд-
жетовои, а справозданье Выдѣлу кр. о дѣяльности
банку кр. до комисіи банковои. — Палата затвер-
дила безъ дискусіи выборы ип. Антоневича,
Клюцкого, Гонпепа и Лукасевича. При спрavdjuва-
нію выбору Лозиньского разпочалася жива розправа.
Пос. Антоневичъ, опираючися на протестъ 38
выборцѣвъ зъ Турки, выступивъ въ довшой, хо-
рошой и основной бесѣдѣ противъ выбору Лозинь-
скаго. Подносить яскравыми красками воѣ надъ-
ужитя, який дѣялися при выборахъ, именно нѣч-
ный нападъ на руского священика въ Турцѣ и
зневажанье руского обряда жидами, а въ конци
ставить внесенье, щобы палата отрочила выборъ
Лозиньскаго и поручила выдѣлови розолѣдиги до-
кладнѣйше сї закиды. За внесеньемъ симъ голо-
сувало лишь 6 пословъ и оно упало. Менциньскій
выступає противъ Антоневича и доказує, що по-
мимо уневажиенія 44 голосовъ пос. Лозиньскій
все таки має ще 10 голосовъ понадъ абсолютну
бѣльштѣсть. — Пос. о Сѣнницкій подноситъ

— Пос. о. Съчинський подносить поодинокій факти згаданої агітації, особливоже зневажанье руского обряда и вѣры жидами и жалѣє надъ тымъ, що на згадку о сѣмъ сумніють фактъ на лицахъ гдекотрихъ пословъ малювалася очевидна радость. — Пос. Грось подхопивъ свою способность, щобы о. Съчинському тоє заперечити. Пос. Антоневичъ подносить ще разъ фактъ зневажаня руского обряда жидами, а на доказъ сего каже, що по поводу того розпочалось вже карное слѣдство. По выводахъ справоздавця Петрушкога палата затвердила выборъ Лозиньского. — Приверификациіи выборовъ гр. А. Потоцкого забравтілось пос. Романчукъ; не доказувавъ однакожъ нелегальности выборовъ сего посла, бо казавъ, що выборцъ взяли свой протестъ назадъ але говоривъ противъ несприхильного поступовання Поляковъ съ Русинами и звертає ихъ увагу на те, що они самі собѣ тымъ шкодять. Потомъ звернувся до правительства и завозувавъ єго, що би оно лѣпше информувалось о Русинахъ, а тоді упадутъ всѣ безподставній підозрѣвання. Віконци завзывають Поляковъ до згоды съ Русинами. — Пос. кн. Ром. Чарторыйскій отповѣдає на доказъ пос. Романчука, що пруске правительство все показує познаньскимъ Полякамъ на поступованье ихъ галицкихъ братівъ супротивъ Русиновъ и каже, що польські депутати сказали Прусакамъ: „Дайте намъ то, що Русини мають въ Галичинѣ, а мы возьмемо назадъ наше внесеніе.“ Пос. кн. Юрій Чарторыйскій каже, що онъ люде рѣвної съ нимъ думки за всѣ гдзы будуть поширяти справедливій и конкретний жаданія Русиновъ. По сїй пересправѣ узнають выборъ посла гр. Потоцкого правнымъ. — Дальше зложено одне внесеніе, щобы завозвати правительство до отворення особного заряду для галицкихъ желѣзниць.

ДО ПИСИ.

36 Львова.

Гр. Антоній Голевський сказавъ на засѣданію соймовомъ дня 18 вересня слѣдуючій слова: „My wszyscy na Rusi wybrani jesteśmy Russinami... Lamenty takie, jakie tu slyszymy, nie mają żadnej podstawy, bo nie ma nikt krzywdy“.

Заявленье гр. Голеевского, що онъ Русиномъ, дуже мене здивувало. Я мавъ лишь разъ дѣло съ п. Голеевскимъ, але се було достаточнымъ, щобы познати въ нѣмъ фанатичного противника всего, що есть рускимъ.

Дѣло было таке. Въ сѣчнѣ с. р. пѣшовъ я въ порученія одного моего свояка въ провинціи до товариства кредитового земскаго, отобрати провизію отъ завинкульованныхъ тамъ листовъ заставныхъ. Касіеръ не хотѣвъ одножъ принятии моего русскаго квиту. Я удався тому до директора и заставъ тамъ гр. Голевскаго, яко одного въ начальникѣ банку. Оба они спротивились таکожъ принятию русскаго квиту. Напередъ бувъ мой квить для нихъ „россійскимъ“, дальше закидували, что не писаный латинскими буквами. Колижъ я запротестувавъ противъ россійщины въ моѣмъ языцѣ, а що до буквъ заявивъ, что нѣкто не має права приписувати намъ письма, что такимъ споеобомъ могли бы закидувати Прусаки въ Познаніи члены.

трыхъ духовенство заможнѣйше, бо нѣгде правды дѣти, и межи заможными священиками, хотяй священиками, бывають такѣ, что не мають милосердія для бѣдныхъ вдовъ и сиротъ. Радше дивуватися треба, чому духовенство деканата Загварницкого такъ малу квоту винно до того фонда. Тому, що бѣдный священикъ знає и чувствує оплаканый станъ бѣдной вдовы и сироты, и собѣ уймає доброго кусня хлѣба и жіє такъ, щобы не згинути въ голову, щобы стало ще дати на фондъ вдовицо-сиротинській! Одному лишь дивуємося, якъ може бути довжнимъ до фонду поважну суму такій священикъ, що въ молодомъ вѣцѣ получивъ неагоршу парохію и досыть добре маєся. Той, що може, нехай платить, щобы бѣдний вдовы и сироты на него не плакали.

Соймъ краевый.

IV. засѣданье днѧ 9 (21) Вересня.

Що статутъ банку приписує уживати польсько-го языка, що наколи Русинамъ не подобаєся тая установа, можуть виняти свои капиталы, и т. д. На дармо выказувавъ я, що всѣ чужесторонній товариства (якъ Славія, Ацієнда и др.), хочь такожъ приватній, поважаютъ рускій языку и ведутъ въ нѣмъ съ рускими сторо-нами кореспонденціи, а толькo польский това-риства єго игнорують; що статутъ (котрый, якъ я опосля переконався зовсѣмъ такои поста-новы не мѣстить) може приписувати языку толькo урядникамъ банку у внутренномъ дѣло-водствѣ, а нѣякъ приватнымъ особамъ; що впрочемъ пріймаються въ банку квиты нѣмец-

окладского; 3) Іоанъ Шуровскій на Илеме, дек. перегинського; 4) Константина Левицкій на Журавлю; 5) Іоанъ Слозарь на Скалатъ.

Мъсто - деканомъ гусатынськимъ поставлены Іаков Гудкъ, парохъ въ Трабуховицяхъ.

Введеніемъ въ завѣдательство Волѣ гологорской о. Евгений Лаховичъ.

До дому президента епархії въ цѣлі срѣднього рукополагання принятія: 1) Романъ Шенавиць, 2) Антонъ Покоскій, 3) Степанъ Корминський, 4) Левъ Шлытко, 5) Климъ Соневиць, 6) Александръ Стоцкій, 7) Богданъ Еліашевскій, 8) Михаилъ Языковичъ, 9) Теофіль Любенецкій, 10) Ісидоръ Глинський, 11) Павло Гасяновичъ.

Зъ Епархія Перемышльской.

Презенты получили оо.: 1) Решетыловичъ Викторъ на парохію Гороховиць, дек. нижанковскаго; 2) Теофіль Левицкій на капелянію Стрѣлки, дек. старо-самбorskого, 3) на парохію Злоцкъ, дек. мушинського о. Николай Боберскій, завѣдатель парохіи Черхава.

Капелінку інституції получивъ о. Іосифъ Подлускій на парохію Любінъ дек. лвовскаго.

Іменованій о. Антоній Чайковскій, завѣдатель деканата балигородскаго и парохъ въ Балигородѣ, школно-ординаріатскимъ комисаремъ для школъ народныхъ тогожъ деканата.

Признаніе похвалы за ревне удълненіе науки релігії въ школахъ получили оо.: Модестъ Метеля, капелянъ въ Цеперовѣ и Василій Чернецкій, капелянъ въ Строятичахъ.

Введеніемъ въ завѣдательство капелянію Волѧ Мигова, дек. яслискаго, о. Симеонъ Колодей, завѣдатель капелянію Ветлина.

Завѣдательство капелянію Гёрка получивъ о. Іоанъ Грыцай, завѣдатель парохіи Любінъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— Рускій народный театръ підъ дирекцією И. Биберовича и И. Гриневецкого давъ въ Тернополі отъ 1 (13) до 8 (20) с. м. б представлень, а именно 1) „Тунель Лукбовскій“, образъ народный въ вѣмъ въ 5 актахъ; 2) „Женихи на выборъ“, комедія въ 3 актахъ Гоголя и „Школьяр на мандрѣвѣ“, оперетка въ 2 актѣ. въ польскомъ; 3) „Бѣдна Марта“, мельодрама въ 4 актахъ Д. Млаки; 4) „Капрал Тимко“, мельодрама въ 5 актѣ. Т. Ш. и 5) „Ярополькъ I“, трагедія въ 6 актѣ. К. Устиніонова. Творы сї звѣстъ вже рускѣ публици по части зъ сцены, а по части зъ критичныхъ оцѣнокъ въ нашѣ журналистѣ. Отже тому не будемо вдаватись въ ихъ розбрѣ критичный, а обмежимось лишь на гдѣякъ загальний уваги, втягаючи тутъ и выставу „Гольтайской тройки“, которую представлено по написаню послѣднаго нашего спровадзія:

Мусимо передовѣсіемъ замѣтити, що п. Стефуракъ мѣгбы бувъ выбрати отпovѣднѣшую для свого бенефису штуку, якъ „обеташалу“ „Тройку гольтайску“. Се есть такъ въ интересѣ товариства драматичного и поодинокихъ его членовъ, якъ и въ интересѣ театру, яко інституції народно-рускї, щоби въ такїй днѣ, коли збирається бѣлье число публики, давати лучшій штуки, котрій можливо захотити публику до частейшої участї въ представленихъ. А вже предвидѣти можна, що на представленія, призначенія на дохѣдь артистовъ, або на яку цѣль добройнію, звереся бѣлье число гостей, котримъ належало бы приложа похива духовна, а не толькожъ обчислена на оплески галерії. Вирочимо надго добра звѣстни днамъ талантъ п. С., щоби потребувавъ здобувати собї оплески ажъ такими „чародѣйними“ творами, а треба сказати, що сала була переповнена. Игра артистовъ була зовсѣмъ добра, лишь п. С. надго скрипкутувавъ ролю шевца. Тай се припомѣти треба, що гдѣякъ куплеты, отсіїванія п. С. омъ въ 4 актѣ, негдѣй були рускими сценами, а лишились ихъ хиба нѣмецкимъ тингль-танглемъ. Рускій театръ повиненъ бути святынию штуки и сего повинна строго пильнувати дирекція и выдѣль театральний.

Представленіе „Тунель Лукбовскаго“ випало такожъ зовсѣмъ добре, а именно визначились пп. Биберовича (сирота Рожа), Тальска (Людовика) и п. Биберовича (Вильгельмъ). Участъ публики досить мѣрна. Такъ само добра випало представленіе „Женихи на выборѣ“ и „Школьяр на мандрѣвѣ“ и двохъ народныхъ мельодрамахъ „Бѣдна Марта“ и „Капрал Тимко“, велими спородненыхъ мѣжъ собою що до основы. П. Гриневецкій отогравъ справдѣ артистично ролю Палашенка (въ Женихахъ), дукаря Проця Зарубы (въ Мартѣ), якъ и Тимка капрала. П. Підвісоцкій визначився въ ролї Ялечній, а вже незрѣваний бувъ въ ролї Мартѣ и реентій Чепраха якъ Школьяр на мандрѣвѣ. Именно пѣсною боднара и дакійскими многолѣтствіемъ отсіївали п. П. якъ не можна лучше. П. п. Биберовича убила публику гарною ігрою въ ролї наївної А. Гафії Тихоновны (въ Женихахъ), а п. Стефуракова (съ виняткомъ одної похиби въ Мартѣ) добре випалась въ грѣ и спѣвѣ въ ролї Марты и Олѣ (въ Тимку). Пп. Стефуракъ и Осиповичъ вивели передъ нашимъ очима вѣрній типи галицкихъ жідівъ, а съ признаніемъ замѣтились, що сцены піацкі въ Мартѣ и Тимку не грѣшили вже такою карикатурностю, якъ се доводилося намъ второбѣзть. Такъ промѣромъ п. Стефуракъ (дакъ Кандыба), якъ и п. Осиповичъ (Ганасть Нагорний) держали рѣвновагу въ своихъ роляхъ. П. Каринський одушевлявъ всѣхъ своимъ милозвучнимъ спѣвомъ, однакожъ въ ігрѣ не чуєши що на сценѣ свободнѣмъ. П. Тальска (въ ролї Гафії) була за богато одѣта, якъ на жіенку піа-

ції Тапаса, котрому жідъ забравъ все маїно. Богате намото и сподиція воняни съ гальномъ зовсѣмъ не лицювали жідівъ, що прогана жідомъ зъ рѣдної хаты, тынлась по лѣсѣ. Позволимо собї такожъ примѣтити, що належало бы для представленія прибрати отпovѣднѣшій реквизита. Такъ не дуже мило було глянути, коли гарно одѣта дѣвчинка Олѣ виступила на сцену съ поганою, брудною коновкою. Щастъ, що на тѣмъ представленію не було селянъ, а то подумали, що ихъ дѣвчати не взяли до руки такої коновки, идуши по воду. Такъ само и для боднара годилося бы поставити бербеницѣ, коли про нихъ співає, замѣсть тоїжъ самони коновки. Се на позѣрь дробницѣ, однакожъ они справляють чи малу дисгармонію въ штуцѣ, а вже не такъ трудно тому порадити.

Представленіе „Яропольк“ въ четверть на дохѣдь п. Биберовичево визвало небувале доси одушевленіе мѣжъ рускою публикою, а мѣжъ публикою польскою звѣднало нашему театрови загальнѣ признанье. Видно зъ того наглядно, що не „чародѣйними“, але справдѣ артистичними творами можна причарувати публику. Мною великихъ вимогъ, якій вкладає гакій твѣрь на артистовъ, мусимо съ радостю заявити, що игра видала дуже хорошо, за котру публика нагороджуvalа нашихъ артистовъ численными оплесками и въ кликами, а улюблenu артистку п. Биберовичеву (Рогнѣду) обсыпала китицами и отзначила гарнімъ вѣщемъ. Такожъ п. п. Стефуракова (Грекина) була справдѣшию артисткою, а п. Тальска добре отограла ролю Малуши. Дуже добре держали п. Гриневецкій (Ярополькъ) и Биберовичеву (Володимиръ), зділось памъ толькъ, що п. Гр. за мало оказавъ резигнacію въ хвилѣ, коли властъ его клонилася до кїнця, а скритоубійство загрозило его житю. Така чутливость личилабъ бѣлье жінинамъ, а не древнімъ варягомъ-рускимъ князямъ, о которыхъ можна сказати словами пѣвца „Слова о полку Игоревомъ“, що були „трубами повітї, підъ шеломами вилеліїн и концемъ конія викормлені“. П. Підвісоцкій мавъ случайностъ вивити намъ нову сторону свого таланту въ ролї хитрого Блуда и отогравъ єї зовсѣмъ удачно. Тоже не давнини, що вѣстъ о увильненiu его зъ служби на рускїй сценѣ визвала загальнѣ жаль не толькожъ мѣжъ Русинами, але въ загальнѣ публикою прихильно нашему театрови. Его незрѣвна игра въ ролї боднара (въ Мартѣ), дѣвчара (въ Гнатѣ Приблудѣ) и іншихъ типичнихъ роляхъ селянськихъ позоставлять везатерте враженіе въ тиамцѣ рускимъ публикамъ, а дірекція не легко поведеть доповнити сей убытокъ на рускїй сценѣ.

Въ поменшихъ роляхъ держались отпovѣдно толькожъ п. Плошевскій (Варяжко) и Осиповичъ (Гостомисль), а вже не толькожъ до другої ролї (Добрынѣ) не мѣгъ п. Ос. добре вложитись. П. Карпинський въ ролї Ингваря впадавъ часто въ лиричний за палтъ тамъ, где починенъ бувъ спокойно здати справу князеви. Въ загалѣ замѣтимо, що дірекція гдѣякъ мужескій силы повинна заступити лучшими, а бодай такїй лишь задержати, котрій мають талантъ и можуть съ часомъ виробитись, бо внакше вистави такихъ творовъ якъ „Яропольк“ и ему подобній, будуть вивляти за рѣзкій контрастъ въ обсадѣ ролю. Звертаємо такожъ бачностъ. Видѣлу театрального, що належало бы відстартати з отпovѣднай декорацією, бажаю промѣромъ декорація сельской хаты съ мычкою приєдна на стѣнѣ и горшками на полиції не головато до вистави терему князя, хочбы навѣть полноцією, що дуже посу враженіе. Можна на цвено надіяться, що „Наастася“, „Чорноморцѣ“ и „Федко Острогскій“ стигнуть рѣвно члененну публику, якъ „Яропольк“, на котрому сала була биткомъ заповнена, а съ радостю констатуємо, що бачились такожъ доволѣ в селянъ.

Переписка Редакції и Администрації.

Всѣхъ Вл. Дописувателю просимо о терпимості; донеси мѣстити по можности всѣ въ такомъ порядку, якъ були прислані, або якъ вимагає важнѣсть предмету. — Всич. о. Д. М. въ Нѣміши. Ви маєте заплачено до 31 грудня и „Дѣло“ висылається Вамъ правильно. Рекламованія видаються другої разъ.

МОЛОДА ЖЕНЩИНА

Хорошо вправна въ рѣжного рода ручныхъ роботахъ жіночихъ и способна удѣляти дѣткамъ науки въ народныхъ школахъ прислані — шукає мѣсця підъ приступними уловами. Близша вѣдомостъ подать О. Г. Б. священикъ въ Світильникахъ, поча Лапиця долини. 2—3

Въ церквѣ Преображенія

въ Миколаєвѣ

єсть на продажу Іконостасъ въ цѣлкомъ добромъ станѣ, могучий придатися до місції сельської церкви и маючий задя своєї давності и краси варгости антика. Хотачай купити — зволять зголоситися до уряду парохіального въ Миколаєвѣ.

Якъ заводити Правди на ладъ закомарской Правди?

Розказавъ Данило Танячкевичъ, духовный Закомаря. Накладомъ „Батьківщина“. Цѣна 10 кр., а почтю 12 кр. Достати можна черезъ редакцію „Батьківщина“. 3—3

БАНКЪ КРАЕВЫЙ

Королевства Галичини и Володимири съ Великимъ княжествомъ Краковскимъ

подав до публичної вѣдомості, що въ своїмъ банківомъ отдѣлѣ залагоджує слѣдуючій чинності:

1. Скупованье векселівъ, заємотреныхъ бодай двома підписами, увнаними за добрѣ черезъ комітетъ цензоровъ, платныхъ не піднѣаше, якъ въ 130 днівъ бѣть даты представленія до есконту.

Есконтъ поги бѣть ста мѣсячно. Окремо отгручуєсь бѣть кожного векселю 9-ти-дневової провизії чверть отъ тисяча, бѣть пекельть съ довшими речинцемъ

2. Удѣлюванье пожичокъ въ відкритого рахунку, забезпечено публичними паперами. Стока процентова пять бѣть ста въ рѣчномъ отношенію.

3. Удѣлюванье пожичокъ въ відкритого рахунку, забезпечено публичними паперами.

4. Приниманье публичныхъ паперовъ и вартостей до переходання.

а) паперовъ публичныхъ або іншихъ вартостей грошевыхъ за кожде піврѣчье; діпозиты, обнімаючі низше 10 документовъ, по 50 центовъ піврѣчно въ горы.

б) фінансовій купонъ бѣть діпозитомъ будучихъ въ переходаню банку, платнѣ во Львовѣ въ австрійской валюти, інкасув банкъ на рѣчъ властителівъ доказає діпозитовихъ, маючихъ якій небудь рахунокъ съ банкомъ градою всякої прозаїв.

5. Приниманье готовки въ рахунки переказовъ, выплати за чеками на жадине або за 10-дневнимъ виповѣдженіемъ. Отъ рахунковъ переказовихъ, платныхъ за оказаньемъ, банкъ платить 2½ бѣть ста на рѣчъ.

6. Приниманье готовки на умѣщные процентове; — съ речинцемъ три-мѣсячнимъ по 4 бѣть ста, — піврѣчнимъ по 4½ бѣть ста — на рѣчъ.

7. Комисове залагоджуванье закупованья и продажи публичныхъ паперовъ, выплати въ краю и за границею — чи то въ переказахъ — чи такожъ въ выданыхъ кредитивахъ на перворядній дому — числячи бѣть тихъ интересовъ, кромѣ дѣйстно виложеныхъ коштівъ діпозиту и порта, — одинъ бѣть тисяча, тигуломъ комісового банку.

Бюро банку краевого отворенія для публичности бѣть години 9-тої рано до 2-гої въ полуночії. (1—4)

у. Ормінська ч. 6.

К. М. ВОЗНЯКЪ

во Львовѣ, при ул. Ормінській ч. 6

(Напротивъ „Народного Дому“)

поручає:

для П. П. Учителівъ и Учениковъ

всѣлякі приборы школъній

яко то:

паперь, зошиты, нотатки, пера, чернила, ручки, оловцѣ, каламаръ и пр.

по цѣнѣ значно дешевшої, якъ где инде

и въ найлучшомъ родѣ.